DECORAREA ORAŞULUI BUCUREŞTI DE CĂTRE STATUL FRANCEZ, PENTRU EROISMUL DE CARE A DAT DOVADĂ ÎN TIMPUL PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL

de **dr. NICOLAE CIACHIR**

La arhiva istorică centrală din Bucureşti, fondul „Preşedinţia consiliului de miniştri", dosarul 36 (1920), cuprinde cîteva piese inedite privind decorarea oraşului Bucureşti, de către guvernul francez. [1]) Aceste documente inedite, ne aduc următoarele precizări. La 7 august 1920, Ministerul Afacerilor Externe, anunţă preşedinţia Consiliului de miniştri, comunicîndu-i următoarele : „Avem onoarea a vă trimite aci, alăturat în copie radiograma Legaţiunii noastre din Paris numărul 778 din 29 iulie a.c. privitoare la decorarea de către guvernul francez a oraşului Bucureşti cu „Crucea de război". [2])

În dosarul amintit, se păstrează telegrama legaţiei române din Paris şi copia adresei guvernului francez, din care desprindem că această înaltă decoraţie a guvernului francez, conferită oraşului Bucureşti, la 21 iulie 1920, se datorează „comportării eroice şi înaltei ţinute morale a populaţiei bucureştene în timpul ocupaţiei străine, cît şi a numeroaselor pierderi în vieţi umane din cauza bombardamentelor aviaţiei şi a ocupaţiei străine". [3])

Vom da unele precizări. În august 1916, România a intrat în război de partea Antantei (Franţa, Rusia, Anglia). Atacînd vijelios, pe toată lungimea frontierei cu Austro-Ungaria, din Bucovina şi pînă la Dunăre, a reuşit să elibereze numai în cîteva zile o parte din Transilvania. În această situaţie, Puterile Centrale, au adus de urgenţă de pe alte fronturi, divizii puternice înarmate şi care aveau 2 ani experienţă a războiului. Atacaţi acum de un inamic superior ca număr şi ca dotare, atacaţi şi din sud de către trupele germano-bulgare, nevoiţi să apere un front de o lungime imensă (1 100 km), pentru posibilităţile României, armata română a fost nevoită să se retragă, inamicul reuşind să ocupe vremelnic două

---

1) Arh. Ist. Centr., Arh. St. Buc., *fond Preş. Cons. Miniştri,* dos. 36 (1920).
2) *Ibidem* f. 2.
3) *Ibidem* f. 3

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

treimi din teritoriul țării împreună cu București.[4]) Astfel capitala țării noastre a stat sub ocupație dușmană de la 6 decembrie 1916, pînă la 11 noiembrie 1918. Poporul român, în teritoriile ocupate vremelnic de către trupele Puterilor Centrale, ca și eroica populație a Bucureștiului, n-a primit în genunchi ocupația dușmană. Poporul român a luptat, și această luptă a îmbrăcat cele mai variate forme, de la acțiuni răzlețe și pînă la luptă armată organizată. De la nesupunerea de a efectua munci pentru trupele de ocupație, pînă la culegerea și transmiterea de informații militare și pînă la luptă deschisă, iată gama de rezistență folosită. Au loc o serie de demonstrații în București împotriva ocupației germane, din care merită să amintim și cea a elevilor din București, care au ieșit „pe stradă cu cocarde tricolor pe piept", tot elevilor revenindu-le cinstea de-a demonta în noiembrie 1918, 2 mitraliere germane. Încă din octombrie 1916, s-a constituit la București un grup revoluționar condus de Alecu Constantinescu, care va acționa în timpul ocupației.[5])

Germanii au supus populația capitalei unei înfometări organizate în acest timp speculînd la maximum toate resursele țării, ajungînd pînă la lucruri ridicole. În acest sens dăm un citat : „Pedantismul german și-a găsit o ridicolă expresiune în transformarea peluzei principale a Cișmigiului, în răzor de varză roșie, pentru salvarea patriei germane înfometate."[6])

În acest timp, în condiții deosebit de grele, începe în Moldova reorganizarea armatei române În scurt timp 400 000 de români au fost înzestrați cu armament corespunzător și adaptați la ultimele cerințe de luptă. În această acțiune ne-a ajutat și Antanta, mai ales Franța, care ne-a trimis armament peste 600 guri de foc, și au fost chiar constituite 12 escadrile de aviație, deservite de piloți români și francezi. De asemenea s-a aflat în România o misiune franceză de circa 1000 de oameni sub conducerea generalului Berthelot.

La 24 iulie 1917, au început luptele de la Mărăști, Mărășești și Oituz, unde mașina de război germană a suferit o grea înfrîngere, iar legendarele victorii ale trupelor române au depășit granițele țării și în același timp au insuflat noi speranțe vitezei populații bucureștene.

La 11 noiembrie 1918, avea loc ultima demonstrație a populației bucureștene, care s-a soldat cu 21 morți și numeroși răniți.[7]) Trupele germane sînt nevoite să părăsească Bucureștiul și chiar întreaga țară.

Cinstind eforturile și jertfele aliatului său România, guvernul francez a ținut să decoreze în mod special eroica populație a Bucureștiului.

---

[4]) St. Mușat, *Eroicele bătălii desfășurate de armata romînă în vara anului* 1917, în *Anal. Inst. Ist. C.C. al P.C.R.* Nr. 3/1967, p 6—7.

[5]) C. Căzănișteanu, *Lupta maselor populare împotriva ocupanților 1916—18* în *Anal. Inst. Ist. C.C. al P.C.R.* Nr 3/1967, p. 60.

[6]) C. Kiriițescu, *istoria războiului pentru întregirea României, 1916—1919*, vol. 2, Buc. 1924, p. 114

[7]) Anibal Stoienescu, *Din vremea ocupației*, Buc., 1927, p. 146—147

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro